

Ontwerptekening gemeenschappelijketuin De Vlegter,
Tuintelier Jacqueline van der Lubbe

een terras en open plek. Het was direct duidelijk, het zouden multi-functionele tuinen worden. Ik luisterde goed naar alle wensen en bracht er zoveel mogelijk van onder in twee tuinontwerpen.

Beplanting en bestrating De beplanting is zo gekozen dat de tuinen er een groot deel van het jaar aantrekkelijk bij liggen. De vlindertuin is gevuld met kleurige heesters die 's zomers vlinders en bijen aantrekken. Er zijn lang bloeiende vaste planten zoals salie en vrouwenmantel en roosjes gebruikt die intensief onderhoud vergen. Het idee was dat een tuin die veel aandacht nodig heeft stimuleert dat de mensen er gezamenlijk mee bezig zijn. De keuze van de bomen was praktisch. Bij verzorgingshuis De Vlegter moeten de niet te hoge dakplatanen voldoende schaduw bieden aan het terras. En met de gebruikte laagstam appel- en perenbomen kunnen ook rolstoelgebruikers en kinderen hun eigen vruchten plukken. Een belangrijke publiekstrekker van de tuin bij de Vlegter vormen de geiten, kippen en konijnen. De verzorging van deze dieren ligt geheel in handen van een groepje uitkeringsgerechtigden. Zij zijn minimaal tweemaal daags, zeven dagen per week, aanwezig bij 'hun' dieren. De verzorgers zijn door de

verantwoordelijkheden die ze hebben gekregen ook helemaal opgebloeid. Speciale aandacht bij de aanleg kreeg de bestrating van de gemeenschapstuinen, waarbij veiligheid en toegankelijkheid voorop stond. Omdat, zeker bij de Vlegter, niet meer iedereen van de tuinbezoekers zo goed ter been is, werd gekozen voor een zo egaal mogelijke bestrating. De jeu-de-boulesbanen, die ook fungeren als wandelpaden, zijn net als in Frankrijk aangelegd met dolemiet afgedekt met Japanse split. Dat maakt ze ook prima toegankelijk met bijvoorbeeld een rollator.

Interactie De ideeën voor de tuinen kwamen van de buurtbewoners. Maar ook bij de aanleg is op alle mogelijke manieren gebruik gemaakt van lokale leveranciers. Het meubilair en de dierenverblijven zijn bijvoorbeeld gemaakt door leerlingen van de vmbo-praktijkschool. De bewoners van het verzorgingshuis mochten tussentijds de banken in de werkplaats testen op comfort. Daar begon de oorspronkelijke opzet van de gemeente, om meer interactie tussen jong en oud te bewerkstelligen, al gestalte te krijgen.

De praktijk Na tweeënhalft jaar zijn de tuinen nog steeds een groot succes. Voor de jeugd zijn er al verschillende speurtochten gehouden, is het eieren zoeken met Pasen inmiddels een traditie en mag het kinderdagverblijf de tuin gebruiken als picknickplek. Karin Ploeg, activiteitenbegeleidster van

verzorgingshuis de Vlegter, heeft de bewoners zien opbloeien. 'Het klinkt misschien gek, maar in een verzorgingshuis is het onderling contact tussen de bewoners niet vanzelfsprekend. De opknappbeurt van de tuin heeft veel goeds gedaan.' Naast het feit dat de tuin eindelijk toegankelijk is en de bewoners elkaar daar ontmoeten, vormt hij ook een dankbaar onderwerp van gesprek. En als ze kunnen, helpen de bewoners ook graag mee bij het tuinonderhoud. 'Het is fraai om te zien hoe het in de praktijk werkt,' aldus Ploeg. 'wij hebben bijvoorbeeld een kookploeg van bewoners. Tegenwoordig koken die regelmatig met de groenten uit eigen tuin. Ook staan zij in nauw contact met de tuingroep over de nieuw te zaaien gewassen en kunnen zij hun wensenlijst indienen met wat zij in de keuken nodig hebben. Deze samenwerking betekent ook weer een intensivering van de onderlinge contacten. Zo zorgde het lenteklaar maken van de tuin weer voor veel reuring en discussies, ook met de mensen van de sociale werkvoorziening, die vanuit de gemeente het onderhoud doen.' Ook Rien en Mieke van Vlimmeren, die als omwonenden zitting hebben in de tuincommissie van het Molenerf, hebben de cohesie tussen de buurtbewoners zien toenemen. 'Het is geweldig om te zien dat mensen die elkaar in andere omstandigheden niet snel zouden spreken, nu door die tuin intensief contact hebben,' vertelt Mieke 'en op onze themafeesten leer je je buurtgenoten steeds beter kennen.'

Gemeenschapstuin
't Paradèske bij
verzorgingstehuis
De Vlegter. Wekelijks koken
bewoners met groenten
uit eigen tuin

FOTOS: AUTEUR